

Voorstel PGB's notitie jeugdhulp 2015 Holland Rijnland, variant 3.

Het is wenselijk dat een besluit wordt genomen over het vraagstuk van de PGB's voor jeugdigen. In de regio is een notitie in voorbereiding over de inzet van het PGB (randvoorwaarden, kwaliteitseisen, hoogte van het PGB, communicatie hierover). In de notitie jeugdhulp 2015 kan daarop niet worden vooruitgelopen, maar wel moet een nadrukkelijke keuze worden gemaakt waar aansturing en budgetten worden belegd. In het PHO van 2 juli 2014 is aan de hand van een aparte bijlage gesproken over een tweetal mogelijke varianten:

1. PGB's lokaal beleggen en uitvoeren, zonder toepassing van het regionale verzekeringsmodel
2. PGB's regionaal beleggen en PGB-beleid gezamenlijk ontwikkelen/afstemmen, met toepassing van het regionale verzekeringsmodel

De voor- en nadelen van het model zijn beschreven in de bijlage die in het PHO is besproken. In de bespreking bleek dat de overwegingen voor model 1 of 2 verschillend lagen. Sommigen gaven, ondanks de financiële onzekerheid, toch de voorkeur voor lokale aansturing en integratie. Anderen gaven vanwege de financiële onzekerheid de voorkeur aan het regionaal beleggen van de PGB's wegens de mogelijkheid eventuele tekorten te kunnen opvangen via het verzekeringsmodel.

Op basis van de meest recente gegevensvraag bij de aanbieders, april 2014, is het benodigde budget PGB's-Jeugd voorlopig geraamd op een bedrag van 5 miljoen. In de uitvraag gaven de aanbieders totaal 2,6 miljoen (op basis van de omzetten 2013). De vrijwel verdubbeling van dit bedrag naar 5 miljoen in de begroting jeugdhulp 2015 werd nodig geacht vanwege de inschatting dat het uiteindelijk bedrag PGB's hoger zou zijn. Zo zetten cliënten PGB's niet alleen in bij zorgaanbieders maar ook voor zorg die geleverd wordt door bijv. familie.

In juni 2014 heeft Vektis cijfers gepubliceerd m.b.t. de PGB's voor jeugdigen.¹ De Vektis-cijfers geven een budget PGB Holland Rijnland aan van plm. 20 miljoen. Zie voor een overzicht de bijlage.

De bedragen in Vektis zijn gebaseerd op geleverde declaraties en toegekende PGB's zoals bekend bij Vektis. De gegevens zijn daarmee niet een-op-een te herleiden tot het budget dat volgens de meicirculaire 2014 bekend is gemaakt. Dat heeft onder andere te maken met de kortingen en maatregelen sinds 2012 waarbij in de totstandkoming van het macrobudget rekening mee is gehouden. Dit betreft in algemene zin de taakstelling van €120 miljoen. Voorts is het bedrag vervuld in die zin, dat er PGB's in het totaalbedrag van Vektis zitten die niet tot het gemeentelijke domein zullen behoren. Daarmee staat vast dat het uiteindelijke benodigde bedrag (veel) lager zal zijn dan 20 miljoen, maar onduidelijk blijft eveneens of het meer dan 5 miljoen zal zijn en zo ja, hoeveel.

Uit de Vektiscijfers blijkt voorts dat de startpositie tussen de verschillende gemeenten niet gelijk is. Dat vraagt om maatwerkoplossingen en niet om generieke afspraken en/of "verdelingen" van de middelen.

Voorstel variant 3

In het PHO van 2-7-2014 is vanuit de gemeenten Rijnstreek het voorstel gekomen de voordelen van beide modellen te combineren tot een model 3. Uitgangspunt daarbij is de variant lokaal beleid en lokaal beleggen van de middelen, maar met rugdekking vanuit het "verzekeringsmodel".

Dit voorstel wordt nu als volgt uitgewerkt:

¹ Vektis is een landelijke organisatie die informatie verzamelt en levert over de gedeclareerde zorg.

- Vooralsnog blijft het geraamde budget PGB's bij de gemeenten, beleid en aansturing blijft geheel een gemeentelijke verantwoordelijkheid. De reden hiervoor is de breed gevoelde wens van gemeenten om tot integraal maatwerk te kunnen komen (met PGB-budgetten WMO en Jeugdhulp) op lokaal niveau.
- Het budget PGB zoals begroot blijft deel van het gemeentelijk budget.
- Op de begrotingspost gespecialiseerde jeugdzorg kan begrotingstechnisch niet verder worden ingekrompen in 2015 wegens verplichting van zorgcontinuïteit, noodzakelijke opvang van nieuwe cliënten, verplichtingen m.b.t. Bureau Jeugdzorgfuncties en niet te beïnvloeden besluiten van de rechter. Wel zal alles in het werk worden gesteld om door strak onderhandelen goedkoper uit te zijn dan begroot. Als door scherp inkopen de formaties JGT goedkoper kunnen worden dan ontstaat er voor gemeenten meer ruimte om in te zetten voor PGB's. In de loop van het jaar zal dan blijken of er vanuit het lokale budget dan wel vanuit het regionale budget ruimte ontstaat die gevoegd kan worden bij de reservering PGB.
- Het is niet de bedoeling dat het regionale budget voor gespecialiseerde jeugdzorg moet worden verhoogd. In de contractonderhandelingen zal aan de orde komen dat het nu begrote budget toereikend wordt geacht voor de populatie jeugdigen in HR, mede door het inrichten van JGT's.
- In de regionale algemene reservering wordt 2,5 miljoen geormerkt voor knellende PGB-problemen van gemeenten, mochten deze zich voordoen. Deze reservering wordt niet voor andere doelen aangewend dan na instemming van het PHO.
- In de begroting is extra budget voor gemeenten opgenomen, bovenop de 0,5% uitvoeringskosten, voor algemeen onvoorzien. De gemeenten zijn vrij dit bedrag te besteden, ook voor eventuele knelpunten PGB. De Sociale Verzekeringsbank is belast met de uitvoering van de PGB's. De gemeenten kunnen met het bedrag uitvoeringskosten en onvoorzien eventuele kosten van de SVB financieren.
- De 13 gemeenten gaan gezamenlijk een op delen niet helder traject in met een niet altijd te voorzien financieel plaatje. Het uitgangspunt is dat gemeenten met individuele PGB-problemen vanuit de gezamenlijkheid/ het verzekeringsmodel aanvullend worden geholpen om tot een oplossing te komen. Dat gebeurt in drie stappen. In eerste instantie zoekt de gemeente een oplossing binnen het budget jeugdhulp dat lokaal is belegd. In tweede instantie wordt gezamenlijk door de gemeenten een oplossing gezocht binnen de reserveringen die regionaal zijn belegd. In laatste instantie wordt een oplossing gezocht vanuit het overeengekomen verzekeringsmodel waarbij naar rato van de inbreng een totaaltekort voor versleuteld over de gemeenten.
- Voor de PGB-problematiek wordt een regionale handreiking gemaakt, waarbij, zie de eerste gedachtestreep, gemeenten alle beleidsvrijheid houden lokaal beleid te voeren op basis van gemeenschappelijke visies en uitgangspunten. Deze regionale handreiking is in ontwikkeling. De bij dit memo gevoegde conceptbijlage geeft enkele financieel-technische- en gebruikscijfers van PGB's in Holland Rijnland aan.
- Uitgaven PGB worden per gemeente nauwgezet gemonitord en centraal verzameld waarbij inzichtelijk is of het (voormalig) WMO-gerelateerde PGB's betreft, dan wel PGB's die zijn gebaseerd op de doelen zoals in 2014 in de AWBZ (jeugd) waren opgenomen.
- Om de twee maanden wordt door het AO aan het PHO gerapporteerd:
 - uitgaven PGB (WMO) per gemeente
 - uitgaven PGB (Jeugdzorg) per gemeente
 - uitgaven PGB (participatiewet) per gemeente
 - inhoudelijke knelpunten PGB per gemeente (bijv. Via JGT)
 - stand van uitgaven uit de 2,5 miljoen regionale reservering en de 2,5 miljoen specifieke reservering PGB
 - stand van zaken besteding overige (regionale) begrotingsposten
 - noodzakelijke uitgaven uit de regionale algemene reservering voor uitgaven.
 - gespecialiseerde jeugdzorg die niet separaat elders is begroot
 De wijze waarop deze cijfers worden verzameld en worden aangeboden moet nog nader worden vormgegeven.
- het PHO besluit op basis van individuele problematiek van gemeenten op welke wijze nog aanwezige reserves dan wel niet-bestede begrotingsposten kunnen worden aangewend voor dekking van de tekorten PGB van betreffende gemeente.

- Doordat de startpositie van elke gemeente anders is zouden sommige gemeenten de kans kunnen lopen eerder aanspraak te doen op regionale steun dan anderen. De redelijkheid hiervan is ter beoordeling van het PHO.
- In het najaar 2014 zouden nadere cijfers bekend kunnen worden. Dat kan leiden tot bijstelling van de nu te maken afspraken.
- De taak van het verzamelen van gegevens en het reproduceren daarvan t.b.v. het PHO ligt bij het AO in nauwe samenwerking met inhoudelijk en technisch opdrachtgever.

10-7-2014

BIJLAGE: concept factsheet PGB Holland Rijnland: Gebruik en omvang pgb Jeugd Holland Rijnland